

Затверджено
Вченою радою
КиМУ протокол № 7
від 25 лютого 2021 року

Введено в дію наказом
президента КиМУ № 038
від 25 лютого 2021 року

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА НАВЧАННЯ НА
ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ «ПРАВО»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 «ПРАВО»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 08 «ПРАВО»
ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ
(2 КУРС)**

Київ – 2021

**КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ**

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 7

**засідання кафедри теоретичних та приватноправових дисциплін
від 18.02.2021 року**

Були присутні:

Зав. кафедри – к.ю.н., доц. Сапарова А. О.

Професори кафедри: д.ю.н., проф. Кучер Т. М., к.ю.н., проф. Сидорчук Л. А., к.ю.н., проф. Ткаченко О. В.

Доценти кафедри: к.ю.н. Рябуш Л. А., к.ю.н. Самсін Р. І.

Викладачі: Олещук А. І., Хачатурян В. Х.

Від стейкхолдерів – адвокат Павленко С. В.

І. СЛУХАЛИ: зав. кафедри теоретичних та приватноправових дисциплін к.ю.н., доц. Сапарову А. О. про перезатвердження програм фахового вступного випробовування для абітурієнтів, які вступають на навчання до Навчально-наукового юридичного інституту Київського міжнародного університету на освітньо-професійну програму «Право» за спеціальністю 081 Право, галузі знань 08 «Право» за першим (бакалаврським) рівнем на 2, 3 курс у 2021 році.

І. УХВАЛИЛИ:

Перезатвердити програми фахового вступного випробовування для абітурієнтів, які вступають на навчання до Навчально-наукового юридичного інституту Київського міжнародного університету на освітньо-професійну програму «Право» за спеціальністю 081 Право, галузі знань 08 «Право» за першим (бакалаврським) рівнем на 2, 3 курс у 2021 році.

**Завідувач кафедри
теоретичних та приватноправових
дисциплін**

доц. А. О. Сапарова

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового вступного випробування є з'ясування рівня знань абітурієнтів з теорії держави і права і конституційного права України. При проведенні фахового вступного випробування із вступниками також враховується ступінь оволодіння ними навичок роботи з міжнародними та національними правовими актами, вміння правильно їх тлумачити.

Структура фахового вступного випробування складається з 60 тестових завдань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

Вимоги до професійного відбору

а) Загальні вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів:

- високий рівень засвоєння програмного матеріалу;
- необхідний загальнокультурний рівень;
- ґрунтовне знання основних правових та суспільствознавчих понять;
- знання основних засад політичної системи України;
- знання основних понятійних категорій окремих галузей національного права;
- навички роботи з інформацією із засобів масової інформації.

б) Спеціальні вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів:

Вступники повинні **знати**:

- предмет теорії держави і права; концепції про походження держави і права;
- поняття і ознаки держави, її форми правління та державного устрою;
- закономірності побудови правової держави;
- правотворчість, правозастосування і тлумачення норм права;
- поняття правомірної поведінки, правопорушення та юридичної відповідальності;
- предмет галузі конституційного права України, методи конституційно-правового регулювання;
- структуру, функції, юридичні властивості Конституції, її роль і місце в системі права;
- загальні засади конституційного ладу;
- конституційно-правовий статус особи, гарантії реалізації основних прав, свобод і обов'язків громадян України;
- виборчу систему України та нормативно-правове регулювання організації і проведення виборів і референдумів;
- конституційно-правовий статус законодавчої, виконавчої і судової влади;
- правові основи функціонування місцевого самоврядування;
- конституційні засади територіального устрою України.

уміти:

- володіти загальнотеоретичними поняттями і категоріями;
- давати аналіз і тлумачення нормам права, нормативно-правовим актам;
- використовувати правові процедури захисту прав і свобод людини;
- обґрунтовувати законність доцільності правових рішень, що приймаються;
- розрізняти поняття права, його функції, форми та соціальну цінність;
- застосовувати конституційне законодавство та знання науки конституційного права України у вирішенні професійних завдань;

- орієнтуватися в системі конституційного законодавства;
- використовувати акти офіційного тлумачення чинного законодавства;
- здійснювати обґрунтування правової позиції з використанням конституційного законодавства.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБИТУРІЄНТІВ

Рейтингові оцінки у балах визначаються за національною шкалою та шкалою ECTS у відповідності до кількості правильних відповідей таким чином:

Кількість правильних відповідей	Коефіцієнт засвоєння	Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
60	100%	100	A	відмінно
59	98%	98	A	відмінно
58	96%	96	A	відмінно
57	95%	94	A	відмінно
56	93%	92	A	відмінно
55	91%	90	A	відмінно
54	90%	88	B	добре
53	88%	86	B	добре
52	87%	84	B	добре
51	85%	82	B	добре
50	83%	80	C	добре
49	82%	78	C	добре
48	80%	76	C	добре
47	78%	74	D	задовільно
46	77%	71	D	задовільно
45	75%	68	D	задовільно
44	73%	66	E	задовільно
43	72%	63	E	задовільно
42	70%	60	E	задовільно

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для абітурієнтів, які вступають на 2 курс
Навчально-наукового юридичного інституту
Київського міжнародного університету
зі спеціальності 081 Право

Теорія держави і права

Поняття юридичної науки. Предмет теорії держави і права як теоретичної бази сучасного правознавства.

Головні причини виникнення держави. Основні ознаки держави, що відрізняють її від організації влади в первісному суспільстві. Держава як політична форма організації громадського суспільства. Поняття типу держави. Сучасні теорії типології держави і права. Функції держави: поняття. Система функцій держави.

Поняття форми держави. Основні елементи форми держави.

Державний апарат і система спеціальних владних установ. Поняття механізму держави. Основні характерні ознаки державного механізму. Структура державного механізму. Принцип розподілу влади. Політична система суспільства: поняття. Співвідношення політичної системи суспільства і громадянського суспільства.

Право об'єктивне і право суб'єктивне. Суб'єктивне право як вияв об'єктивного права. Характерні риси суб'єктивного права. Поняття функцій права. Поняття та основні ознаки соціальних норм. Поняття норми права. Ознаки норм права. Структура норм права: поняття, структурні елементи правової норми.

Поняття форми права. Внутрішня структура права і поняття системи права. Основні галузі права. Основні галузі права, що сформувалися в Україні.

Поняття правотворчості. Суб'єкти правотворчості в Україні. Поняття системи законодавства. Складові частини системи законодавства. Мета та поняття систематизації нормативно-правових актів.

Поняття правових відносин. Види правовідносин. Соціальна природа реалізації норм права. Поняття реалізації норм права. Основні форми реалізації норм права. Сутність і значення тлумачення норм права. Поняття правосвідомості. Структура правосвідомості. Правомірна поведінка. Правопорушення. Поняття юридичної відповідальності.

Конституційне право України

Поняття конституційного права України, його місце і роль в правовій системі держави. Предмет і метод конституційного права та їх особливості. Система конституційного права як галузі права. Основні положення вчення про конституцію. Поняття фактичної та юридичної конституції. Функції Конституції України. Принципи Конституції України. Юридичні властивості Конституції України. Загальна характеристика структури Конституції України.

Поняття та зміст конституційного ладу. Структура конституційного ладу. Основні принципи суспільного ладу в Україні. Поняття основних прав і свобод людини і громадянина, їх співвідношення. Міжнародні стандарти прав людини. Механізм реалізації конституційних прав і свобод людини.

Поняття громадянства України. Основні політико-правові принципи громадянства. Поняття референдуму та їх види. Предмет всеукраїнського та місцевих референдумів.

Поняття виборчого права. Класифікація виборів в Україні. Джерела виборчого права України. Виборчі принципи в Україні.

Структура Верховної Ради України. Повноваження Верховної Ради України.

Президент України як глава держави. Вимоги щодо кандидатів в президенти. Функції та повноваження Президента України.

Характеристика законодавства, що регулює правовий статус Кабінету Міністрів України. Порядок формування уряду в Україні. Повноваження Кабінету Міністрів України в різних сферах суспільного життя.

Поняття та принципи побудови судової системи в Україні. Система судоустрою в Україні. Конституційний Суд в системі державних органів України. Поняття місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування. Поняття територіального устрою в Україні.

ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

**для абітурієнтів, які вступають на 2 курс
Навчально-наукового юридичного інституту Київського міжнародного університету
зі спеціальності 081 Право**

Варіант

- 1. Який орган має право видавати нормативно-правові акти, що мають найвищу юридичну силу на території України?**
А) уряд України;
Б) Верховна Рада України;
В) Президент України.
- 2. Які із перерахованих наук є галузевими юридичними науками?**
А) криміналістика, судова психіатрія, судова медицина;
Б) конституційне право, цивільне право, фінансове право;
В) історія політичних і правових вчень, теорія держави і права.
- 3. До характеристики якої юридичної науки слід віднести визначення: «Система об'єктивних знань про найбільш загальні закономірності виникнення, розвитку і функціонування держави і права, а також органічно пов'язаних з ними явищ і процесів, які їх супроводжують»:**
А) конституційне право;
Б) теорія держави і права;
В) трудове право.
- 4. Ця теорія походження держави ґрунтується на ідеї божественного створення держави з метою реалізації загального блага:**
А) органічна теорія;
Б) теологічна теорія;
В) договірна теорія.
- 5. Назвіть представників класової теорії походження держави і права:**
А) Макіавеллі, Гамільтон;
Б) Маркс, Енгельс, Ленін;
В) Михайловський, Бакунін.
- 6. Що визначається як правило поведінки, яке склалось внаслідок фактичного його застосування протягом тривалого часу?**
А) право;
Б) звичай;
В) мораль.
- 7. Як називається властивість держави, яка проявляється у верховенстві державної влади в країні та її незалежності ззовні?**
А) правосуб'єктність;
Б) державний суверенітет;
В) правоздатність.
- 8. Держава це :**

- А) упорядкована на засадах права система всіх політичних явищ, що функціонують і взаємодіють (або протидіють) у суспільстві з метою завоювання, утримання або участі в політичній владі;
- Б) система взаємодії людей, які пов'язані між собою інтересами у сфері виробництва, обміну, споживання життєвих благ і встановлюють межі поведінки в суспільних інтересах за допомогою соціальних норм (у тому числі юридичних);
- В) суверенна політико-територіальна організація суспільства, що володіє владою, яка здійснюється державним апаратом на основі юридичних норм, що забезпечують захист і узгодження суспільних, групових, індивідуальних інтересів із використанням, у разі потреби, легального примусу.

9. Напрямок діяльності держави, який спрямований на розвиток національної самосвідомості та на сприяння розвитку національної самобутності всіх народів і національних меншин – це:

- А) економічна функція держави;
- Б) екологічна функція держави;
- В) духовна функція держави.

10. Цей елемент форми держави характеризує наявність механізмів стримувань і противаг, що забезпечують координацію діяльності вищих органів державної влади в процесі реалізації владних повноважень – це:

- А) форма державного правління;
- Б) форма державного устрою;
- В) форма політичного режиму.

11. Напрямок діяльності держави, який спрямований на забезпечення охорони конституційного ладу, прав і свобод громадян, законності і правопорядку, оточуючого середовища – це:

- А) економічна функція держави;
- Б) екологічна функція держави;
- В) правоохоронна функція держави.

12. Унітарна держава – це:

- А) єдина суверенна держава, на всій території якої діє одна Конституція, єдині органи влади (представницької, виконавчої, судової) і діє єдине законодавство;
- Б) єдина суверенна держава, суб'єкти якої в межах своїх територіальних і національно-територіальних утворень володіють самостійним державно-правовим статусом;
- В) союз держав, які добровільно об'єдналися для задоволення певних спільних інтересів і досягнення спільної мети.

13. Назвіть форму державного правління, за якою вища державна влада повністю або частково здійснюється одноособово та передається у спадщину?

- А) республіка;
- Б) монархія;
- В) федерація.

14. Монархії в яких монарх є духовною особою, що займає посаду глави церкви – це:

- А) деспотичні монархії;
- Б) абсолютні монархії;
- В) теократичні монархії.

15. Різновидами якого режиму виступають расистський, фашистський режими:

- А) демократичного;
- Б) авторитарного;
- В) тоталітарного.

16. Апарат держави – це:

- А) система всіх державних органів, які виконують її завдання і функції, організують здійснення завдань, виконання відповідних її функцій у межах своєї компетенції, наділені владними повноваженнями для реалізації державної влади;
- Б) система всіх державних організацій, які виконують її завдання і реалізують функції, за допомогою яких реалізується державна влада, забезпечується державне керівництво (управління) суспільством;
- В) формування, які утворені державою для здійснення матеріально- виробничої діяльності, для виконання гуманітарних завдань.

17. Хто є автором теорії поділу влад?

- А) Ж.-Ж. Руссо;
- Б) Ш. Монтеск'є;
- В) Аристотель.

18. Вищим органом у системі виконавчої влади є:

- А) Президент України;
- Б) Верховна Рада України;
- В) Кабінет Міністрів України.

19. До якої гілки влади належить Президент України:

- А) законодавчої;
- Б) виконавчої;
- В) не входить до жодної гілки.

20. Політична партія це:

- А) добровільне об'єднання людей, що виражає волю певних соціальних груп, які прагнуть домогтися або утримати державну владу, впливають на політику держави відповідно до програми і статуту своєї діяльності;
- Б) впорядкована на засадах права система всіх політичних явищ, які взаємодіють (або протидіють) у суспільстві з метою завоювання, утримання або участі в політичній владі;
- В) добровільне об'єднання людей, що створене ними для досягнення особистих і громадських цілей, що діє на засадах самоорганізації, самоврядування, самооплати.

21. Первинним суб'єктом місцевого самоврядування виступає:

- А) територіальна громада;
- Б) сільський, селищний, міський голова;
- В) райони та області.

22. Відповідно до ст. 5 Конституції України єдиним джерелом влади в Україні є:

- А) Президент;
- Б) громадяни;
- В) народ.

23. До ознак права не належать:

- А) загальнообов'язковість, формальна визначеність;
- Б) вибірковість дії;
- В) встановлення або санкціонування державою.

24. Норми моралі це:

- А) правила поведінки, що відображають уявлення суспільства про добро та зло, справедливість та несправедливість;
- Б) правила поведінки, що закріплюють та характеризують вчинки людей відповідно до загальних уявлень про виховання; що визначають рівень обізнаності суб'єктів з духовними та культурними цінностями.
- В) правила поведінки, що засновуються на вірі у вищий розум та регулюють порядок здійснення релігійних культів.

25. Яким нормативним регулятором притаманні загальнообов'язковість, нормативність, формальна визначеність?

- А) правовим нормам;
- Б) моральним нормам;
- В) корпоративним нормам.

26. Які акти видає Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції:

- А) накази та меморандуми;
- Б) постанови і розпорядження;
- В) укази та рішення.

27. Назвіть судовий орган конституційного контролю, який вирішує справи щодо відповідності нормативно-правових актів Конституції України:

- А) Верховний Суд України;
- Б) Конституційний Суд України;
- В) Вищий Господарський суд України.

28. Коли була прийнята Конституція України?

- А) 16 липня 1990 р.;
- Б) 28 червня 1996 р.;
- В) 28 червня 1991 р.

29. Частина нормативно-правового акту, в якому дається обґрунтування закону, визначаються цілі, завдання, це:

- А) преамбула;
- Б) стаття;
- В) глава.

30. До матеріальних галузей права відноситься:

- А) адміністративне, кримінальне, сімейне право;
- Б) кримінально-процесуальне право;
- В) адміністративно-процесуальне, цивільно-процесуальне право.

31. Назвіть види юридичної відповідальності:

- А) конституційна, адміністративна;
- Б) цивільна, кримінальна;
- В) дві відповіді правильні.

32. Яка відповідальність настає за скоєння злочинів:

- А) адміністративна;
- Б) кримінальна;
- В) дисциплінарна.

33. Коли була прийнята Загальна декларація прав людини?

- А) 10 грудня 1948 року;
- Б) 10 грудня 1945 року;
- В) 10 грудня 1954 року.

34. Колегіальність процесу прийняття рішень є характерною ознакою:

- А) монархічної форми правління;
- Б) республіканської форми правління;
- В) немає правильної відповіді.

35. Один із засновників цієї теорії зазначав, що держава – це суспільний організм, який складається з окремих людей, подібно до того, як живий організм складається з клітин:

- А) класова теорія;
- Б) органічна теорія;
- В) договірна теорія.

36. Форма систематизації нормативно-правових актів, яка полягає в їх удосконаленні через зміну змісту норм права, пов'язаних загальним предметом регулювання та об'єднання в новий єдиний нормативно-правовий акт:

- А) Кодифікація;
- Б) Інкорпорація;
- В) Консолідація.

37. Суспільно корисна правова поведінка суб'єкта права (дія чи бездіяльність), яка відповідає приписам юридичних норм і охороняється державою – це:

- А) правомірна поведінка;
- Б) правова поведінка;
- В) протиправна поведінка.

38. Внутрішнє відношення, спонукальні причини суб'єкта права до своєї діяльності і її результатів, визначення якості вчинків з яких складається поведінка – це:

- А) об'єктивна сторона;
- Б) суб'єктивна сторона;
- В) об'єкт.

39. Зовнішня форма вираження правомірних вчинків; дія чи бездіяльність; їх корисні результати; причинний зв'язок між діями та їх наслідками – це:

- А) об'єктивна сторона;
- Б) суб'єктивна сторона;
- В) об'єкт.

40. Суб'єктивна сторона правопорушення включає:

- А) вину і мотив;
- Б) мотив і мету;
- В) вину, мотив, мету.

41. Якщо особа передбачала можливість настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), але легковажно розраховувала на їх відвернення – це:

- А) прямий умисел;
- Б) непрямий умисел;
- В) злочинна самовпевненість.

42. Можливості (свободи) збереження та розвитку національної самобутності людини, доступу до духовних досягнень людства, їх засвоєння, використання та участі у подальшому їх розвитку – це:

- А) культурні права;
- Б) екологічні права;
- В) економічні права.

43. Можливості (свободи) користуватися природним середовищем як природним середовищем проживання – це:

- А) культурні права;
- Б) екологічні права;
- В) економічні права.

44. В Україні встановлено:

- А) єдине громадянство;
- Б) подвійне громадянство;
- В) поняття громадянства не передбачено Конституцією.

45. Суверенітет України поширюється на:

- А) всю її територію;
- Б) окремі адміністративні одиниці;
- В) міста Київ та Севастополь.

46. Україна є:

- А) монархією;
- Б) імперією;
- В) республікою.

47. Підставами припинення громадянства в Україні є:

- А) вихід з громадянства;
- Б) позбавлення громадянства;
- В) всі відповіді правильні.

48. Хто приймає рішення про надання чи припинення громадянства України:

- А) Верховна Рада України;
- Б) Конституційний Суд України;
- В) Президент України.

49. Назвіть строк, на який обирається Президент України:

- А) 4 роки.
- Б) 5 років.
- В) 7 років.

50. Якого віку має досягти особа, яка обирається Президентом України:

- А) 40 років.
- Б) 25 років.

В) 35 років.

51. Якого віку треба досягнути на день виборів, щоб можна бути обраним народним депутатом України:

А) 18 років.

Б) 21 років.

В) 25 років.

52. Яка кількість суддів Конституційного Суду України:

А) 15 суддів;

Б) 18 суддів;

В) 20 суддів.

53. Скільки суддів Конституційного Суду України призначає Президент України

А) 10 суддів;

Б) 7 суддів;

В) 6 суддів.

54. Який мінімальний вік особи, яка може бути призначена суддею Конституційного Суду України:

А) 35;

Б) 40;

В) 60.

55. Відповідно до чинної Конституції в Україні вільний розвиток, використання і захист мов національних меншин України:

А) допускається;

Б) підтримується;

В) гарантується.

56. Чинні міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою України:

А) є частиною національного законодавства України;

Б) є не обов'язковими;

В) застосовуються тільки за згодою Президента України.

57. Під виборчою системою розуміється:

А) формування органів державного управління;

Б) порядок формування представницьких органів державної влади;

В) прийняття рішення про ціноутворення і оподаткування у державі.

58. Чи можливе укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України:

А) неможливе;

Б) можливе;

В) можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції.

59. Який документ підтверджує громадянство України для осіб, що досягли 16 років?

А) свідоцтво про народження;

Б) військовий квиток;

В) паспорт.

60. Не може бути обраним до Верховної Ради України громадянин який:

- А) Притягався до адміністративної відповідальності;
- Б) Притягався до кримінальної відповідальності;
- В) Має непогашену або не зняту судимість за вчинення умисного злочину.

КЛЮЧІ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Б	21. А	41. В
2. Б	22. В	42. А
3. Б	23. Б	43. Б
4. Б	24. А	44. А
5. Б	25. А	45. А
6. Б	26. Б	46. В
7. Б	27. Б	47. В
8. В	28. Б	48. В
9. В	29. А	49. Б
10. А	30. А	50. В
11. В	31. В	51. Б
12. А	32. Б	52. Б
13. Б	33. А	53. В
14. В	34. Б	54. Б
15. В	35. Б	55. В
16. А	36. А	56. А
17. Б	37. А	57. Б
18. В	38. Б	58. В
19. В	39. А	59. В
20. А	40. В	60. В

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теорія держави і права

1. Бостан С. К., Гусарева С. Д., Пархоменко Н. М. Теорія держави і права: навчальний посібник. Київ: Академія, 2013. 348 с.
2. Ведерніков Ю. А., Грекул В. С. Теорія держави і права: навч. посібн. 4-те вид. Київ: Центр навч. літератури, 2005. 224 с.
3. Ведерніков Ю. А., Папірна А. В. Теорія держави і права. Навчальний посібник (рек. МОН України). Київ: Знання, 2008. 333 с.
4. Венгеров А. Б. Теория государства и права: учебник. Москва: Омега-Л, 2005. 608 с.
5. Гіда Є. О., Білозьоров Є. В., Завальний А. М., Осауленко А. О. та ін. Теорія держави та права: за вимогами кредитно-модульної системи навчання: підручник для бакалаврів (затв. МОН України). Київ: Ліпкан, 2011. 576 с.
6. Горун О. В., Камінська Н. В., Фатхудінова О. В. Теорія держави та права: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: КНТ, 2011. 216 с.
7. Гусарев С. Д., Олійник А. Ю., Слюсаренко О. Л. Теорія держави і права України. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: Правова єдність, 2008. 270 с.
8. Загальна теорія права: підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ: Ваіте, 2015. 392 с.
9. Кашанина Т. В. Происхождение государства и права. Москва: Юрист, 1999. 335 с.
10. Кельман М. С. та ін. Загальна теорія держави та права: підручник. Львів: Новий світ-2000, 2003. 584 с.
11. Кельман М. С., Мурашин О. Г., Хома Н. М. Загальна теорія держави і права: підручник для ВНЗ (рек. МОН України) 3-є вид. Львів: Новий світ, 2013. 584 с.
12. Кириченко В. М., Куракін О. М. Теорія держави і права: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: ЦУЛ, 2010. 264 с.
13. Костюк В. О. Загальна теорія держави та права: навч. посібник. Київ: Атіка, 2005. 592 с.
14. Кравчук М. В. Теорія держави і права: опорні конспекти. Київ: Атіка, 2003. 288 с.
15. Крестовська Н. М., Александрова Ю. В., Балобанов О. О., Балобанова Д. О., Пятіна В. А. Правознавство: підручник. Одеса: Атлант, 2015. 554 с.
16. Лемак В. Теорія держави для юристів і політологів: навч. посібн. Ужгород: Ужгородська міська друкарня, 2002. 295 с.
17. Лопушанский Ф. А. Правопорушення та відповідальність. Київ: Наукова думка, 1982. 112 с.
18. Нерсесянц В. С. Общая теория права и государства: учебник для вузов. Москва: Норма, 2000. 552 с.
19. Основы теории права и государства в вопросах и ответах: учебное пособие. Харьков: Одиссей, 2002. 400 с.
20. Поляков И. И. Теория права и государства: учебник. Одеса: Фенікс, 2011. 542 с.
21. Проблемы теории государства и права / под ред. Марченко М. Н. Москва: Юрист, 2001. 656 с.
22. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: навчальний посібник. 10-е вид. Львів: Край, 2008. 224 с.
23. Селецький С. І. Теорія держави та права: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2012. 246 с.
24. Серета Г. П., Стеценко С. Г. Проблеми теорії держави і права: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: КНТ, 2009. 184 с.
25. Скакун О. Ф. Права система України на правовій карті світу. Харків: Еспада, 2004. 96 с.
26. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: енциклопедичний курс: підручник для ВНЗ (затв. МОН України). 2-е вид. Харків: Еспада, 2009. 752 с.

27. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підручник для ВНЗ (затв. МОН України). 4-е вид. Київ: Алерта, 2013. 524 с.
28. Субботін В. М. та ін. Теорія держави і права: навч. посібник. Київ: Знання, 2005. 327 с.
29. Тимченко С. М., Удовика Л. Г. Теорія держави і права: практикум для юридичних факультетів: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: ЦУЛ, 2008. 248 с.
30. Федоренко Г. О. Теорія держави і права: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни (рек. МОН України). 2-е вид. Київ: КНЕУ, 2009. 232 с.
31. Футей Б. Становлення правової держави в Україні: 1991-2005. 2-е вид. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 352 с.
32. Шестопалова Л. Теорія держави і права: посібник. Київ: Паливода, 2012. 256 с.

Конституційне право України

1. Антонов В. О., Батанов О. В., Воротіна Н. В. Конституційне право України: академічний курс: підруч. для студ. вищих навч. закл. у 2 т. Т. 1 / НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького / Ю. С. Шемшученко (заг. ред.) Київ: ТОВ „Вид-во „Юридична думка”, 2006. 800 с.
2. Букач В. В., Клименко О. І., Колб О. Г., Кулик Т. О. та ін. / за заг. ред. Олійника А. Ю. Актуальні проблеми конституційного права України: підручник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: ЦУЛ, 2013. 554 с.
3. Годованець В. Ф., Головін А. С. Конституційне право України: навч. посібник. Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2011. 384 с.
4. Кафарський В. І., Припхан І. І. Конституційне право України у схемах: навчальний посібник (рек. МОН України). Київ: Ліра-К, 2013. 272 с.
5. Колодій А. М., Олійник А. Ю. Права людини і громадянина в Україні: підручник. Київ: Всеукраїнська асоціація видавництв „Правова єдність”, 2008. 350 с.
6. Конституційне право України / за ред. В. Я. Тація, В. Ф. Погорілка, Ю. М. Тодики. Київ: Український центр правничих студій, 1999. 376 с.
7. Конституційне право України за ред. Ю. С. Шемшученка. Академічний курс: підруч. у 2 т. Т. 2 / Київ: ТОВ „Видавництво „Юридична думка ” 2008. 800 с.
8. Конституційне право України: підручник / За ред. В. Ф. Погорілка. Київ: Наукова думка, 1999. 734 с.
9. Кравченко В. В. Конституційне право України: навч. посібник Київ: Атіка, 2017. 568 с.
10. Кравченко В. В. Конституційне право України, виправл. та доповн. навч. посібник. Вид. 6-те. Київ: Атіка, 2007. 592 с.
11. Майданик О. О. Конституційне право України: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2011. 380 с.
12. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Конституційне право України: підручник / за заг. ред. В. Ф. Погорілка. Київ: Наукова думка; Прецедент, 2007. 344 с.
13. Погорілко В. Ф., Фрицький О. Ф. Конституційне право України: підруч. для студ. юридичних спец. вищ. закл. Освіти. НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка 3. вид. Київ: Наукова думка, 2003. 732 с.
14. Погорілко В. Ф. Конституційне право України. Академічний курс: підруч. для студ. вищих навч. закл. У 2 т. Т.1 НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Київ: ТОВ „Вид-во „Юридична думка”, 2006. 544 с.
15. Рабінович П. М., Хавронюк М. І. Права людини і громадянина: навч. посіб., Київ: Атака, 2004. 464 с.

16. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 556.
17. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України: навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 632 с.
18. Фрицький О. Ф. Конституційне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 509 с.
19. Шаптала Н. К., Задорожня Г. В. Конституційне право України. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Запоріжжя: Дике поле, 2012. 480 с.